

CUPRINS

Cuvânt-înainte	7
Introducere	9
I. Tendințe actuale reflectate în gramatică	17
Substantivul	17
Adjectivul	44
Pronumele	53
Numeralul	70
Verbul	80
Adverbul	90
Prepoziția	94
Conjuncția	97
Interjecția	99
II. Tendințe actuale manifestate în lexicul românesc	100
Dinamica internă a lexicului românesc actual	100
Mutații semantice în limba română actuală	120
Aspecte ale influenței engleze asupra vocabularului românesc actual	130
Norme ortografice și ortoepice	139
Bibliografie selectivă	143

© Editura Fundației *România de Măine*, 2008
Editură acreditată de *Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului*
prin *Consiliul Național al Cercetării Științifice*
din *Învățământul Superior*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SILVESTRU, ELENA

Tendențe actuale în limba română / Elena Silvestru.-
București: Editura Fundației *România de Măine*, 2008
Bibliogr.
ISBN 978-973-163-021-2

811.135.1

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă
și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă
și se pedepsește conform legii.

Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului
revine exclusiv autorului/autorilor.

REZUMAT

Volumul de față este consacrat limbii române actuale și încearcă să surprindă direcția în care evoluează limba română și unele dintre caracteristicile și manifestările fazei actuale a acesteia, fază a cărei dinamică este spectaculoasă și extrem de rapidă, iar variația și schimbarea constituie o componentă permanentă.

Situându-se pe poziția limbii literare, lucrarea insistă asupra tendințelor care se manifestă astăzi în limba română, încercând o îmbinare a aspectului diacronic cu cel sincron normativ, pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra limbii actuale, a problemelor diverse pe care aceasta le pune, precum și a dificultăților reale ale vorbitorului, dar și ale cercetătorului, de a fi în ritm cu această rapidă și diversificată evoluție.

Prima parte a lucrării abordează probleme de limbă, semnalând fapte, tendințe, direcții de evoluție caracteristice momentului lingvistic actual, insistând pe aspecte mai puțin cunoscute, cu interpretări controversate, generatoare de confuzii și ezități.

Faptele de limbă sunt raportate în permanență atât la norma lingvistică, dar și la uzul și simțul lingvistic al vorbitorului obișnuit. Punctul de vedere normativ este implicit.

Observarea folosirii limbii actuale scoate în evidență anumite preferințe care-i configurează specificul, iar situarea în sistem a faptelor lingvistice sugerează anumite direcții de dezvoltare.

Partea a doua se referă la lexicul limbii române actuale și încearcă să scoată în evidență principalele aspecte și tendințe ale acestuia, ținând cont de numărul mare de cuvinte noi și foarte noi din vocabularul românesc al ultimelor decenii, de modul cum acestea s-au format și de direcțiile în care evoluează.

Sunt examinate unele dintre cele mai productive procedee interne de îmbogățire a vocabularului și preferința pentru anumiți formați, dar se analizează și împrumuturile recente, cu precădere anglicismele, comportamentul lor, inovațiile lexicale, mutațiile semantice ale cuvintelor. Acest sector al limbii este supus în permanență unor modificări foarte rapide, uneori surprinzătoare, determinate de evoluția generală a lumii în care trăim, de contactele cu alte limbi și cu alte culturi, de progresul științific și tehnic. A cunoaște fenomenele care se petrec în lexicul românesc actual înseamnă, de fapt, a înțelege configurația și evoluția unui aspect deosebit de important al limbii române.

Lucrarea are modele de o incontestabilă valoare în lucrări semnate de Al. Graur, Mioara Avram, Grigore Brâncuș, Valeria Guțu Romalo, Theodor Hristea, Gabriela Pană Dindelegan, Adriana Stoichițoiu-Ichim etc.

Cartea se adresează tuturor celor preocupați de îmbunătățirea propriei competențe lingvistice, de ameliorarea comunicării sociale și interpersonale și de cunoașterea problemelor limbii române în etapa actuală a istoriei sale, etapă la care toți suntem martori și subiecți-vorbitori în același timp.